

Juryrapport

In het juryrapport bij de vorige toekenning van de M. Nijhoffprijs is gewezen op het toenemen van de buitenlandse belangstelling voor onze letterkunde en de veelvuldige vertalingen van Nederlandse dichtkunst, verschijnend in tijdschriften, afzonderlijke uitgaven, bloemlezingen en in aan ons land gewijde delen van anthologieënreeksen uit de wereldliteratuur.

Naast dit opvallend verschijnsel der erkenning van de Europese mondigheid onzer lyriek, waarvan het gehalte buiten ons taalgebied telkens een verrassing blijkt, neemt onze jury het toenemen waar van Nederlandse vertalingen op hoog niveau uit de literatuur van andere landen. Sterk vallen hierbij de toneelvertalingen op, waartoe de Nederlandse gezelschappen de opdrachten bij voorkeur aan literaire vertalers geven.

Tegenover dit tweevoudige verschijnsel overwoog de jury of de strikte richtlijn juist bleef van het beurtelings om het jaar bekronen van vertalingen in en uit het Nederlands. Zij vroeg het bestuur van het Prins Bernhard Fonds, haar de mogelijkheid open te laten tot een gelijktijdige bekroning van vertalingen uit onze literatuur in een vreemde taal en van vertalingen uit een andere letterkunde in het Nederlands, wanneer van beide haar werk werd voorgelegd, dat naar haar inzicht met de toekenning van de Nijhoffprijs verdiende te worden onderscheiden.

Deze laatste omstandigheid doet zich dit jaar voor. De jury is het bestuur van het Prins Bernhard Fonds erkentelijk, dat het haar in de gelegenheid heeft gesteld, de beide onderscheidingen gelijktijdig toe te kennen.

Uit het overzicht der vertalingen uit onze literatuur in een vreemde taal koos de jury eenstemmig als beantwoordend aan het iudicium van de Nijhoffprijs de in Milaan verschenen bloemlezing *Poesia olandese contemporanea* van Gerda van Woudenberg. Uit dat der vertalingen uit andere talen in het Nederlands koos de jury eveneens eenstemmig ter bekroning de omvangrijke vertaalarbeid van Mr Evert Straat.

Mejuffrouw Gerda van Woudenberg is sedert 1952 docente Nederlands te Rome en sedert 1955 ook in Florence. Zij publiceerde in 1954 in het te Florence verschijnende maandblad *Il Ponte* een beschouwing over Nederlandse letterkunde. In 1957 verscheen van haar hand in de *Rivista di letteratura moderne e comparate* een artikel over Louis Couperus als de Nederlandse fin-de-sièclefiguur. Zij publiceerde verder artikelen over Nederlandse dichtkunst o.a. in het tijdschrift *Poesia Nuova* met vertalingen van Hans Lodeizen en Guillaume van der Graft, in het tijdschrift *Il Fuoco* met vertalingen van religieuze poëzie van Van der Graft, Engelman, Nijhoff en Aafjes. Voor enkele Italiaanse algemene en letterkundige encyclopedische uitgaven verzorgde zij bijdragen over Nederlandse, Vlaamse en Zuid-Afrikaanse literatuur.

Voor de samenstelling van de bloemlezing *Poesia olandese contemporanea* associeerde zij zich met de Italiaanse dichter en germanist Francesco Nicosia, met wie zij al eerder had samengewerkt aan een artikel over Nederlandse dichtkunst in

het tijdschrift *l'Interprete*, waarin vertalingen waren opgenomen van gedichten van A. Roland Holst, Bloem, Nijhoff en Marsman. De bloemlezing, waarin zij de verspreid verschenen vertalingen opnam bevat gedichten van Bloem, Van Eyck, A. Roland Holst, Nijhoff, Herman van den Bergh, Paul van Ostayen, Hendrik de Vries, Marsman, Slauerhoff, Werumeus Buning, Engelman, Anthonie Donker, Hoornik, Vasalis, Jan Campert, Aafjes, Achterberg, Guillaume van der Graft, Hans Andreus, Lodeizen en Lucebert. De bloemlezing is tweetalig.

Een voortreffelijke inleiding gaat aan de keuze van de gedichten vooraf, en het 260 bladzijden tellende werk is voorzien van een bio- en bibliografie, die van een volledigheid is zoals die zelden in Nederlandse werken van deze aard wordt aangetroffen. Van het rijm is in de vertalingen afgezien. Het rijmloze vertalen is bij de experimentele dichters geen bezwaar, bij andere houdt het een verlies in, wat in de vertalingen gedeeltelijk wordt opgevangen door een zo consequent mogelijke handhaving van het oorspronkelijke metrum; en het prachtige Italiaans is voor de Italiaanse lezer van een grote overtuigingskracht.

De bloemlezing van Gerda van Woudenberg-Nicosia maakt deel uit van de reeks *La poesia del Novecento*, waarin twintigste-eeuwse poëzie verschijnt uit verschillende taalgebieden en waarin het werk bloemlezingen uit de Amerikaanse, Engelse en Russische dichtkunst voorafgaat. De bundel is door het blad *La Fiera Letteraria* begroet als meer dan een anthologie en als een poëtisch geschenk, waarvoor men Nederland dankbaar dient te zijn. De *Osservatore Romano*, die de vertaling van Nijhoff's 'Het kind en ik' en 'Moeder' van Vasalis aanhaalde, prijst het scherpe historische inzicht der inleiding en de moderne vertaalgevoeligheid in de Italiaanse overzetting van de gedichten. Ook dit blad spreekt van de belangrijkheid der nieuwere Nederlandse dichtkunst als een aan de omringende Europese poëzie toegevoegd laatste domein met een eigen zeer oorspronkelijk geestelijk en materieel aanzien. Met het op zo voortreffelijke wijze de Nederlandse dichtkunst doen deel hebben in deze grote Italiaanse anthologieënreeks van de wereldpoëzie heeft Mejuffrouw van Woudenberg zich voor de Nederlandse literatuur verdiensten verworven, waarvoor onze jury haar de Nijhoff-vertaalprijs heeft toegekend, in de eer van welke onderscheiding haar medewerker de dichter Francesco Nicosia deelt.

De Jury:

Antoon Coolen, voorzitter

Prof. Dr S. Dresden

Prof. Dr P. Minderaa

Dolf Verspoor

Bert Voeten

H. Siedenburg, secretaris.